

COMUNICAT FEDERACIÓ CATALANA DE CAÇA

Davant les informacions recents sobre la detecció de focus del virus de la grip aviària (H5N1) en diverses espècies d'ocells silvestres a l'Estat espanyol, la Federació Catalana de Caça (FCC) considera necessari oferir una explicació clara, rigorosa i fonamentada científicament sobre aquesta situació. El nostre objectiu és transmetre serenitat al col·lectiu caçador i contribuir a una informació veraç, basada en les dades actuals de les autoritats sanitàries competents.

Els caçadors, com a observadors del medi natural, constitueixen una peça clau en la detecció precoç de qualsevol alteració ambiental. Per aquest motiu, la Federació vol remarcar la seva implicació activa en la vigilància sanitària del territori i el seu compromís amb la seguretat alimentària i salut pública.

Què és el virus de la grip aviària i quin risc representa?

El virus de la grip aviària (o influència aviària) és una malaltia causada pel virus de la grip A, el subtipus H5N1 és el més conegut per la seva alta patogenicitat en aus. Aquest virus afecta principalment aus domèstiques i silvestres, provocant quadres respiratoris severos, especialment en gallines, ànecs i oques. En alguns casos, pot infectar mamífers, inclosos humans, tot i que aquesta transmissió és molt infreqüent i generalment limitada a contextos molt concrets.

Les dades disponibles indiquen que la transmissió a persones requereix un contacte molt estret amb aus infectades o amb superfícies fortament contaminades (com mercats d'aviram o granges d'explotació intensiva). Fins ara, no existeixen evidències de la transmissió sostinguda entre humans.

Les dades recollides pel Centre de Control i Prevenció de Malalties (CDC) dels Estats Units indiquen que, entre el 2023 i l'agost de 2025, s'han registrat només 26 infeccions humanes a escala mundial, amb 11 defuncions, totes elles en persones que havien mantingut contacte directe amb aus malaltes.

Per valorar amb criteri la magnitud real del risc associat a la grip aviària, és útil compararla amb la grip estacional comuna, que cada any causa entre 290.000 i 650.000 defuncions per malalties respiratòries arreu del món. Aquesta comparació permet entendre que l'impacte global de la grip aviària és, fins ara, molt limitat en relació amb altres infeccions víriques habituals.

Situació actual a Espanya i vigilància sanitària

A Espanya, el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació (MAPA), en col·laboració amb les comunitats autònomes, manté des de fa més d'una dècada un Programa Nacional de Vigilància de la Influència Aviària, que monitoritza tant les explotacions avícoles com les poblacions d'aus silvestres. Aquest programa permet detectar de forma primerenca la circulació del virus i aplicar mesures de control immediates.

Els casos detectats recentment al nostre territori s'han concentrat principalment en espècies com grues, oques, gavines i altres aus aquàtiques marines. Les dades oficials confirmen que la presència del virus en ànecs salvatges i altres espècies de caire

cinègic és molt baixa, cosa que redueix substancialment la probabilitat que un caçador entri en contacte amb un animal infectat. Aquesta informació coincideix amb l'observat a escala europea, on la major part dels focus detectats en els darrers anys s'han associat a colònies d'aus marines o a explotacions avícoles.

En aquest context, i davant la detecció de nous focus puntuals, el MAPA ha considerat necessari reforçar temporalment les mesures de bioseguretat a partir del 10 de novembre de 2025. Entre aquestes mesures, destaca l'eliminació de les autoritzacions d'excepció establertes a l'Ordre ARM 3301/2008 en relació amb les disposicions de bioseguretat previstes a l'article 5.1 de l'Ordre APA/2442/2006.

En conseqüència, queda prohibida la utilització d'ocells dels ordres *Anseriformes* i *Charadriiformes* com a enze, així com la cria conjunta d'ànecs i oques amb altres espècies d'aus de corral. Aquesta decisió, de caràcter preventiu i temporal, juntament amb altres mesures s'emmarca dins de l'estratègia nacional per minimitzar el risc de transmissió entre aus silvestres i domèstiques i garantir un control epidemiològic eficaç.

Sobre la caça d'aus i els senyals d'alarma

Les aus caçades que presenten un comportament natural, una reacció normal davant la presència humana i una condició corporal saludable rarament són portadores del virus. Els animals afectats per la grip aviària solen mostrar signes clínics clars, com apatia, falta de reflexos, incapacitat per aixecar el vol o un aprimament marcat.

En absència d'aquest símptomes, la probabilitat de trobar-se davant d'un exemplar infectat es redueix. Aquest fet s'ha constatat tant en els programes de vigilància espanyols com en estudis internacionals, que indiquen que la circulació del virus en aus silvestres cinètiques és esporàdica i generalment associada a focus puntuals.

És igualment rellevant destacar que els ocells, tant migratoris com sedentaris, realitzen desplaçaments naturals constants al llarg de l'any, sigui per cercar aliment, refugi o zones de reproducció. Aquesta mobilitat pròpia del seu comportament ecològic ja explica l'intercanvi d'individus entre diferents territoris i poblacions, sense la necessitat de cap factor extern. Per tant, els moviments habituals de les aus són suficients per justificar la seva dispersió natural, i l'activitat cinètica no té un paper significatiu en la propagació del virus. Els episodis de caça són puntuals i locals, mentre que els moviments espontanis de les aus es produeixen de manera continuada i independentment de la presència humana.

Com actuar davant d'aus sospitoses al medi natural

En cas de detectar ocells morts o que mostrin símptomes compatibles amb malaltia, és essencial seguir els protocols establerts pel Ministeri d'Agricultura i les autoritats autonòmiques:

- No manipular aus mortes ni visiblement malaltes.
- Geolocalitzar o marcar el punt d'observació per facilitar-ne la recollida per part dels Agents Rurals o serveis veterinaris.
- Evitar qualsevol contacte dels gossos de caça amb els animals sospitosos.
- Els caçadors que també gestionin explotacions avícoles han d'extremar les mesures de bioseguretat abans d'accedir-hi, canviant-se de roba i calçat després de la jornada cinètica i rentant o desinfectant adequadament els vehicles i els equips.

Aquestes mesures són senzilles però molt efectives per evitar transmissions indirectes i per reforçar el paper del col·lectiu caçador com a centinella actiu de la salut del medi natural.

Protocol de manipulació segura de peces de caça

Tot i que el risc és baix, és recomanable unes pràctiques d'higiene adequades tant durant la manipulació com en la preparació de la carn per al consum. Les principals recomanacions són:

- Netejar i manipular les peces preferentment a l'aire lliure o en zones ben ventilades.
- Utilitzar guants i, si és possible, mascareta o respirador tipus N95 durant el procés de neteja.
- Evitar menjar, beure o portar-se les mans a la boca durant la manipulació.
- Usar eines exclusives per a la neteja de la caça i desinfectar-les correctament després d'usar-les.
- Evitar la contaminació creuada: conservar la carn crua en recipients separats d'altres aliments ja cuinats.
- Cuinar les carns d'aus de caça fins a temperatures superiors als 70°C, suficient per inactivar completament el virus.
- Rentar-se les mans amb aigua i sabó després de finalitzar la manipulació.

Aquestes pautes coincideixen amb recomanacions d'organismes competents, que assenyalen que la correcta cocció elimina completament el risc sanitari i garanteix un consum segur.

Conclusió final

La vigilància de la fauna silvestre – on els caçadors hi juguen un paper important – és una eina clau per detectar precoçment possibles amenaces sanitàries. Les dades actuals, tant nacionals com internacionals, indiquen que el risc associat a la pràctica cinegètica i al consum de carn de caça és molt baix, sempre que l'activitat es desenvolupi d'acord amb la normativa vigent i s'apliquin les mesures bàsiques d'higiene i manipulació. En aquestes condicions, la caça no representa cap risc sanitari rellevant, ni per als caçadors, ni per als consumidors.

La Federació Catalana de Caça continuarà treballant en estreta coordinació amb les autoritats sanitàries i ambientals, col·laborant en la difusió d'informació veraç i actualitzada, i oferint la seva infraestructura i experiència sobre el terreny per a qualsevol actuació de vigilància o recollida de mostres que pugui ser necessària.

La tranquil·litat, la prudència i la col·laboració són les millors eines per garantir la seguretat de tothom i el bon desenvolupament de la temporada de caça.